

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2026-866

12.8.2026

DNB Livsforsikring AS (Pensjon, Personal)

Ulykke

Kutt -nese – bakterieinfeksjon – synstap – unntak - skade som skyldes smitte.

Forsikrede fikk metalluken på en container i ansiktet, da han skulle kaste søppel. Umiddelbart etter hendelsen følte han seg i grei form, med unntak av smerter over neseryggen. Dagen etter våknet han med hevelse over neseryggen. Senere samme dag ble han hentet av ambulanse og akuttinnlagt på sykehus, hvor han ble behandlet for mageinfeksjon. Under sykehusoppholdet ble det oppdaget hudinfeksjon og bakterier i forsikredes blod som trolig hadde kommet inn gjennom såret på nesa. Forsikrede utviklet deretter en omfattende infeksjon som resulterte i fullstendig synstap. Foretaket avslo krav under ulykkesforsikringen. Selv om sammenstøtet med metalluken var en ulykkeshendelse, var skaden på øyet omfattet av et unntak i vilkårene for skader som «skyldes smitte gjennom bakterier» mv. Saken reiste spørsmål om øyeskaden var omfattet av unntaket i vilkårene. Nemnda bemerket at unntaket måtte forstås slik at det omfattet tilfeller hvor skade starter med et smitteløp, som for eksempel insektbitt og ikke ulykkestilfeller som setter i gang en sykdomsutvikling knyttet til en bakterie. Aktuelle tilfelle startet med en ulykke som satte i gang en sykdomsutvikling knyttet til en bakterie. Nemnda kunne dermed ikke se at unntaket kom til anvendelse. Nemnda ga forsikrede medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede fikk en metalluke i ansiktet, da han skulle kaste søppel i en søppelcontainer 17.4.24. Forsikrede har selv opplyst at han utenom smerter på neseryggen følte seg i grei form og sov godt umiddelbart etter ulykken. Dagen etter våknet forsikrede med hevelse over neseryggen. På handletur besvimte han og kastet opp. Han ble fraktet i ambulanse til sykehuset, hvor han ble akuttinnlagt og behandlet for gastroenteritt (mageinfeksjon) grunnet oppkast, feber og diaré. Videre opplyser han at:

Det ble funnet bakterier i blodet og [forsikrede] ble overført til infeksjonsavdelingen grunnet cellulitt (hudinfeksjon). [Han] ble tilsett av øyelege den 20.04.24, grunnet egenrapportert synstap natt til samme dag. Han utviklet etter dette en bløtvevsinfeksjon med nekrotiserende fasciitt (kjøttetende streptokokker) som dessverre resulterte i fullstendig synstap

Skaden ble meldt foretaket 22.5.24.

Foretakets rådgivende lege A konkluderte 24.10.24 med 100 % vmi. etter pkt. 1.2.2 om blindhet:

Rådgivende leges vurdering:

1. Han fikk som komplikasjon til infeksjon blodpropp som blokkerte blodtilførsel til begge øyne, og blindhet som den altoverskyggende konsekvensen Hendelsesforløp som beskrevet. Nokså beskjeden hendelse som medførte et sår, som igjen ble inngangsport for bakterier. Normalt sett stopper konsekvensrekken der, men han hadde maksimal uflaks og fikk en omfattende infeksjon/ blodforgiftning av det som på folkemunne kalles «kjøttetende bakterier». I tillegg skader i ansiktshud/underhud.

2. [...] en relativt sett bagatellmessig skade ender med et såpass alvorlig forløp. Blindheten er en direkte følge av skade på neseryggen, via en kjede av hendelser.

3. Det er helt umulig å si om forløpet på sykehuset burde forløpt annerledes. Det er ingen tvil om at det kunne forløpt annerledes, men konsekvensene var ikke påregnelige i starten. Han var likevel ganske allment preget ved innleggelse og man kunne kanskje satt inn større skyts allerede da.

[...]

Foretaket avslo kravet 26.11.24, under henvisning til unntak knyttet til skade som følge av bakteriesmitte. Rådgivende lege B skrev i vurdering 28.5.25 følgende:

Det er bedt om en vurdering om sykdommen skyldes smitte gjennom bakterier, virus eller annen smittekilde.

Han fikk et sår på venstre side av neseryggen ved at han ble truffet av lokket på en søppelcontainer. Dagen etter våknet han med hevelse over neseryggen og fikk etter hvert sykdomsfølelse og ble innlagt i sykehus.

Han utviklet i løpet av 18.04.24 septisk sjokk, og det ble påvist streptokokker i blodkultur. Han hadde da fått en meget alvorlig tilstand som kalles nekrotiserende fasciitt (en bløtdelsinfeksjon). Han mistet synet natt til 20.04.24, og øyelege påvist okklusjon (tilstopning) av arteriene (blodkarene) til begge øyne, slik at netthinnene ble ødelagt.

Det er stor sannsynlighetsovervekt for at tilstopningen av blodtilførselen til øynene skyldtes den alvorlige streptokokkinfeksjonen.

Det er også sannsynlighetsovervekt for at streptokokker var tilstede på huden hans før uhellet med lokket skjedde, dvs før såret oppstod. Såret har med stor sannsynlighet vært inngangsporten for bakteriene, som så har spredt seg fort i huden og bløtdelsvevet under.

Generelt:

Det kan påvises streptokokker i svelget hos noen få prosent av alle friske voksne (langt hyppigere hos barn), og det kalles asymptomatisk bærertilstand. Bakterien kan også forekomme på huden og gi hudinfeksjon, bl.a. erysipelas (på norsk rosen).

[...]

Forsikrede har i det vesentlige anført at hans skade er dekket under den aktuelle ulykkesforsikringen.

Det aktuelle unntaket kommer ikke til anvendelse. Det er ikke tilstrekkelig sannsynliggjort at infeksjonen som medførte total blindhet skyldtes bakteriesmitte. Smitte er ikke definert i forsikringsvilkårene, og med smitte må – ut fra en alminnelig forståelse av unntakets ordlyd – forstås overføring av et smittestoff fra en organisme til en annen. Det foreligger ingen opplysninger eller dokumentasjon på at forsikrede har vært utsatt for smitte, og det er ikke sannsynliggjort hvordan han fikk infeksjonen. Det stilles krav til klar angivelse av unntak fra forsikringsdekning i forsikringsvilkårene. Det vises til at et annet strekpunkt i vilkårene eksplisitt unntar «bestemte sykdommer eller sykelige tilstander selv om en ulykkesskade kan påvises som årsak» – en tilsvarende presiserende ordlyd er ikke inntatt i det aktuelle unntaket. Etter unntakets ordlyd og sammenheng i vilkårene må unntaket forstås slik at det gjelder tilfeller hvor smitte er årsak til den umiddelbare ulykkesskaden, og ikke følgeskader som i dette tilfellet. Sml. nemndsuttalelse FSN-2376.

Forsikringsforetaket har i det vesentlige anført at øyeskaden ikke gir rett til utbetaling under forsikringen.

Ut fra en naturlig språklig forståelse av unntaket i forsikringsvilkåret, er det grunnlag for å avslå forsikringsdekning. Den aktuelle skaden – synstapet – «skyldes smitte gjennom bakterier». Årsaken til at slik begrensning er inntatt i forsikringsvilkårene er nettopp for å begrense dekningen mot avledede og upåregnelige skadefølger, slik smitte typisk er.

Begrensningen treffer særlig godt i denne saken, da det gjelder en i utgangspunktet mindre alvorlig hendelse (påført sårskade) med et inadekvat skadeomfang. FSN-2376 har en annen ordlyd, og det er heller ikke oppgitt nærmere juridisk resonnement i FSN-2376 for at smitten ikke skulle rammes av unntaket. Etter flertallets resonnement i FSN-6167 har Høyesterett avklart at smitte i seg selv ikke utgjør noe ulykkesmoment, jf. Rt-2009-1485 (matforgiftning) premiss 22, hvor det uttales at «påføring av smitte mangler vanligvis det ulykkesmoment som særpreger en arbeidsulykke». I Rt-2009-1619 (myggstikk) ble det lagt til grunn at insektssticket og smitten ikke kunne vurderes samlet ved vurderingen av ulykkesmoment, og at et myggstikk med påfølgende smitte «ikke er noen ulykkesartet hendelse».

FSN-2376 og FSN-6167 synes ikke å bygge på ordinære regler for tolkning av forsikringsavtaler, herunder HR-2020-1262-A. Avgjørelsene synes videre å basere seg på en rettsstilstand forut for avklaringen av smittesaker og ulykkesbegrepet i HR-2009-2379-A, når det uttales i FSN 6167 fra 2006 at unntaket skal tolkes slik at «det bare omfatter tilfeller hvor skadeforløpet starter med infeksjon i form av bakterier eller virus». I lys av HR-2009-2379-A er det vanskelig å se for seg en ulykkeshendelse hvor skadeforløpet *starter med* en infeksjon i form av bakterie eller virus. Avgjørelsene fra nemnda er for øvrig knapt begrunnet, og er avsagt med dissens 3-2.

Foretaket anfører også at det at streptokokkbakterier eller skade etter søppelluken ikke er nevnt eksplisitt i vilkåret, ikke kan medføre at den første setningen er uklar. Det er verken mulig eller fornuftig å angi en uttømmende oversikt over alle potensielle smittetilfeller. Videre er to av eksemplene i vilkåret – «alle former for hepatitt» og «sykdommer forårsaket av HIV-infeksjon» – for alle praktiske formål kun aktuelle for følgeskader, slik at unntaket etter ordlyden ikke kan anses begrenset til den opprinnelige/første skaden med utelukkelse av følgeskader.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder om oppstått øyeskade er en ulykkeskade, og om tilfellet faller innunder unntak for skade som skyldes smitte.

Det er videre sikker rett at det er kravstiller, altså forsikrede som har bevisbyrden. Det betyr at det er forsikrede som i tilstrekkelig grad må sannsynliggjøre at vilkårene for utbetaling er oppfylt. Foretaket har imidlertid bevisbyrden for at et unntak kommer til anvendelse.

I vilkårene pkt. 3 fremgår at forsikringen gjelder for ulykkeskade som inntreffer i forsikringstiden. Videre siteres:

3.1 Ulykkesbegrepet

Med ulykkeskade forstås skade på kroppen forårsaket av en plutselig ytre, fysisk begivenhet - ulykkestilfelle - som inntreffer i forsikringstiden.

3.2 Skader som kan omfattes

Livsvarig medisinsk invaliditet som følge av en ulykkeskade, inkludert behandlingsutgifter.
[...]

Både i forsikringsbeviset og vilkårene er det inntatt flere begrensninger. Fra vilkårene pkt. 6.1 siteres:

6. Begrensninger i selskapet ansvar

6.1 Forsikringen dekker ikke

[...]

* Bestemte sykdommer eller sykelige tilstander selv om en ulykkeskade kan påvises som årsak.

* Følgende muskel/skjelettsykdommer [...]

* Skade/sykdom som skyldes smitte gjennom bakterier, virus eller annen smittekilde, for eksempel insektstikk/bitt, alle former for hepatitt og sykdommer forårsaket av HIV-infeksjon.

[...]

I utgangspunktet dekker forsikringen ulykkesskader, nærmere bestemt «skade på kroppen forårsaket av en plutselig ytre, fysisk begivenhet - ulykkestilfelle - som inntreffer i forsikringstiden».

Nemnda forstår det er enighet om at såret/kuttet på nesen, oppstått som følge av sammenstøtet med lokket, oppfyller kravene til ulykkesskade. Nemnda legger til grunn at såret/kuttet på nesen skjedde som følge av dekningsmessig ulykke. Videre legger nemnda til grunn at det er faktisk årsakssammenheng mellom såret/kuttet på nesen og infeksjonen, som førte til at forsikrede mistet synet. Synstapet er en følge av ulykkesskade og forsikringstilfellet er omfattet av farefeltet slik det er beskrevet i pkt. 3.1 og 3.2 i forsikringsvilkårene. Spørsmålet er om unntaket pkt. 6 for «Skade/sykdom som skyldes smitte gjennom bakterier» kommer til anvendelse.

Nemnda bemerker innledningsvis at en evt. tolkningstvil knyttet til unntaksbestemmelsen, må anses å skyldes vilkårenes utforming i pkt. 6, og at det følger av avtl. § 37 at ved tolkningstvil skal vilkåret tolkes til fordel for forbrukeren.

Etter nemndas syn er det like fullt relativt klart at ordlyden i pkt. 6 «skyldes smitte gjennom bakterier, virus eller annen smittekilde, for eksempel insektstikk/bitt, alle former for hepatitt og sykdommer forårsaket av HIV-infeksjon» må forstås som en eksempelbasert (gjærne omtalt som ostensiv) definisjon, altså som en definisjon som ved eksempler peker ut hva unntaket er ment å omfatte. En slik fortolkning innebærer at unntaket er ment å omfatte tilfeller hvor skade starter med et smitteløp, slik som ved eksempelvis insektsstikk, hepatitt eller HIV, og ikke følgeskader som er smitteutløst. Nemnda peker på at eksemplene ikke omfatter typetilfeller som typisk vil være en ulykkeshendelse, og at følgeskader ikke er inntatt i unntaksbestemmelsens eksempelbaserte definisjon. Slik saken er opplyst for nemnda, er det her tale om et ulykkestilfelle som setter i gang en sykdomsutvikling knyttet til en bakterie, og ikke en skade som starter med et smitteløp. Nemnda kan derfor ikke se at unntaket kommet til anvendelse.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Forsikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Birgitte Hagland (leder), Tonje Giertsen (bransjerepresentant), og Jan Christian Borvik (forbrukerrepresentant).